

Kniha číslo 7

autor + název díla: Božena Němcová - Divá Bára

Literární druh: epika

Literární žánr: povídka (ve formě prózy)

Století vzniku knihy: 19. století - počátky realismu

Kompozice díla: chronologicky složena ze 3 kapitol

Časoprostor díla: 19. století, malá česká vesnice (Vestec)

Pásmo vypravěče: er-forma, dialogy

Typické jazykové prostředky: převážně spisovný jazyk, výrazy od vesničanů, archaismy

Děj:

Povídka popisuje život mladé dívky Báry. Její otec se jmenuje Jakub, chudý pastýř. Jeho žena umírá na následky trápení. Jakub musel vychovávat malou Barunku sám. Bára byla odvážná a ničeho se nebála, naučila se plavat a ani vesničtí chlapci neměli takovou sílu jako ona. Téměř každý den pomáhala tatínkovi se svým psem Lišajem hlídat dobytek. Ale neměla téměř žádné kamarády kromě Elšky a Jozífka. Ostatní děti se ji vysmívají kvůli jejímu vzhledu. Z toho pak vznikne i přezdívka divá Bára. Když děti dospívají tak se panna Pepinka rozhodne Elšku poslat za tetou a Jozífek jede studovat do města. Bára zůstala sama s otcem.

Po třech letech se Elška vrací a vypráví Báře, že se zamilovala do lékaře Hynka, ale panna Pepinka už ji vybrala jiného ženicha. Bára pomůže Elšce se vyvlíknout z námluv, převlíkne se za strašidlo a vystraší pana správce. Báru ale pronásledují vesničané a tak skočí do řeky. Ovšem ti pak najdou její šaty a tak musí za trest přespat v Kostnici, aby konečně poznala strach. Otec Jakub se s Lišajem rozhodne přespat u okna Kostnice, protože to doma bez Báry není ono. Okolo jde myslivec a ptá se co tam dělá, Jakub mu odpoví. Myslivec se rozhodne Báru osvobodit a protože se mu už nějakou dobu líbí tak se zeptá zda si ho vezme za muže. Nakonec si Bára vezme myslivce a Elška Hynka.

Hlavní postavy:

Bára - statná dívka, Jakubova dcera, hodná, pro ostatní by se rozkrájela

Bářina matka - osamělá žena, za muže pastýře Jakuba, zemřela na trápení

Elška - drobná dívka s vlasy do pasu, milující přírodu, měla moc ráda Báru i přes ostatní

Panna Pepinka - teta Elšky, baculatá hospodyňka, neměla moc ráda Báru, ale protože ji měla ráda Elška, tak jí měla ráda i ona – později si Báru oblíbila pro její dobrosrdečnost

Jozífek - malý chlapec, Bára byla jeho „statnou“ oporou, měl ji rád proto, že byla silná

Životopis a zajímavosti autora:

- česká spisovatelka, zakladatelka moderní české prózy
- v 17 letech provdána za Josefa Němce
- žila v chudobě a nešťastném manželství
- vlastním jménem Barbora Panklová
- nejznámější díla od ní: Babička, Divá Bára

Další její díla: Divá Bára (povídka), V zámku a v podzámčí (povídka)

Další 2 autoři této doby:

Karel Hynek Mácha:

- český básník, zakladatel moderní české poezie
- nechal se inspirovat Shakespearem
- inspirovalo se od něj mnoho básníků například Karel Hlaváček
- nejznámější díla od něj: Máj, Cikáni
- zemřel na choleru ve 26 letech

Karel Havlíček Borovský:

- český novinář, spisovatel a politik
- studoval filozofii na univerzitě v Praze
- přeložil dílo N. V. Gogola
- považován za zakladatele české moderní žurnalistiky
- založil Národní noviny

Počátky realismu:

- spisovatelé se začínají obracet k životu prostého lidu
- věnují se venkovské problematice a sociálním rozdílům
- zájem o městskou chudinu a rozpory ve městech
- tématem jsou manželské problémy, těžká práce, práce dětí, prostituce...